
Vergaderjaar 2025–2026

36 945 J

Jaarverslag en slotwet van het Deltafonds (J)

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat van het begrotingsfonds van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

V.P.G. Karremans

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN (SLOTVERSCHILLEN)

1 Leeswijzer

De opzet en structuur van de onderliggende Slotwet voor het Deltafonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de Slotwet:

- Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven worden bij alle begrotingsartikelen op het Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorge schreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2036 inzichtelijk gemaakt;
- In dit wetsvoorstel zijn alleen technische uitvoeringsmutaties, mutaties van boekhoudkundige aard of mutaties voortvloeiend uit controlebevin dingen opgenomen;

Opbouw

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2025 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Via de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.1) worden alle mutaties op het niveau van het artikelonderdeel waar zinvol en relevant toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven;
3. Als onderdeel van de artikelsgewijze toelichting is in de verdiepings bijlage (paragraaf 3.1) door middel van een meerjarige mutatietabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds;

4. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
 - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 Productartikelen

2.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € 59,5 miljoen meer uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -134 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € -13,9 miljoen lager dan begroot bij Najaarsnota.

Verplichtingen

In 2025 is op artikel 1 Investeren in waterveiligheid Euro € -134 miljoen minder aan verplichtingen vastgelegd dan bij Najaarsnota 2025 werd verwacht.

HWBP/HWBP-2 waterschapsprojecten € -99 miljoen

Daarvan is € -24,7 miljoen het doorschuiven van de reservering en € -30 miljoen het aanpassen van scopes bij HWBP Zwolle-Olst en HWBP Zettingsvloeiing. Ook is in totaal € -25,7 miljoen doorgeschoven door capaciteitsproblemen bij meerdere projecten en € -18,6 miljoen doordat er meer voorbereidingstijd nodig is doordat de uitvoering geherdefinieerd wordt, of omdat meer tijd nodig is voor een plan van aanpak.

HWBP/HWBP-2 Rijksprojecten € -9 miljoen

Bij HWBP-2 en HWBP Rijksprojecten is € 23 miljoen aan verplichtingen doorgeschoven. voornamelijk bij Lekdijk (-12 miljoen) omdat er meer tijd nodig is het bestuurlijk traject te doorlopen. en HWBP Marken (€ -4,4 miljoen) en HWBP IJmuiden en Oesterdam (€ -3,5 miljoen) omdat deze projecten vertraging hebben opgelopen omdat ze zijn stilgelegd of capaciteitsproblemen hadden.

Bij de overige niet-HWBP projecten is een verplichtingschuif van € -26 miljoen naar achteren. voornamelijk door de Afsluitdijk Bestaande Spuimiddelen (BSM) (€ -8,1 miljoen) waar de uitvoeringsrisico's voor de opdracht renovatie Afsluitdijk BSM te groot bleken.

Uitgaven

1.01 Grote projecten waterveiligheid

Op dit artikelonderdeel is € 8,5 miljoen meer gerealiseerd dan bij de Najaarsnota werd voorzien. De hogere realisatie betreft met name het HWBP-2 Markermeerdijk welke voortvarende wordt uitgevoerd dan verwacht.

1.02 ontwikkeling waterveiligheid

Op dit artikelonderdeel is de overprogrammering van het gehele Deltafonds opgenomen. Overprogrammering houdt in dat de programmering in 2025 hoger is dan het beschikbare kasbudget. Met overprogrammering wordt geanticipeerd op vertragingen, die zich op projectniveau in de regel voordoet. Thans is gebleken dat vertragingen zich minder hebben voorgedaan dan bij Najaarsnota werd aangenomen. De realisatie op dit artikelonderdeel is doordaar € 56,0 miljoen hoger dan voorzien. De hogere realisatie is bij Decemberbrief aan de Kamer gemeld.

1.03 Studiekosten

Op dit artikelonderdeel is € -5,0 miljoen minder gerealiseerd dan voorzien. De lagere realisatie betreft met name studiekosten op het gebied van:

- Kennis voor keringen € -1,2 miljoen)

De lagere realisatie wordt veroorzaakt doordat de activiteiten voor kennis voor keringen zijn vertraagd; Een deel betreft toezeggingen aan nationale en internationale onderzoeken die in 2026 starten. maar in 2025 op de programmering waren opgenomen. Daarnaast is in 2025 gewerkt aan het verbeteren van de samenhang tussen de projecten binnen het programma. waardoor de productie is getemporiseerd. In combinatie met een beperking in de capaciteit van de inkoopafdeling bij Rijkswaterstaat heeft dit tot gevolg dat enkele projecten eind dit jaar zijn gestart en in eerst 2026 zullen zijn afgerond.

- Deltaplan ruimtelijke adaptie € -1,1 miljoen

De lagere realisatie wordt veroorzaakt door activiteiten die (grotendeels) niet tot realisatie zijn gekomen zoals Vitaal en Kwetsbaar, Kennis in de Regio en Implementatie systematiek voor concretisering doelen. Ook zijn er laat in het jaar middelen ontvangen van andere departementen voor Platform Samen Klimaatbestendig die in eerst in 2026 tot besteding komen.

Diverse kleine aanpassingen € -3,7 miljoen.

Ontvangsten

De ontvangsten op dit artikelonderdeel zijn € 13,9 miljoen lager dan was voorzien. De bijdragen van de waterschappen bestaan uit een projectgebonden aandeel voor het HWBP dat door de betreffende beheerder direct wordt betaald en een solidariteitsdeel dat via het Deltafonds wordt verevend. Doordat de uitvoering van het HWBP voortvarend is verlopen wordt het projectgebonden aandeel hoger en het solidariteitsaandeel dat op het Deltafonds wordt verantwoord lager.

2.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € -4,8 miljoen minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -3,0 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot bij Najaarsnota.

Verplichtingen

De lagere verplichtingenstand is met name gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties. Een bedrag van € -0,8 miljoen heeft betrekking op studiekosten.

Uitgaven

2.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening

Op dit artikelonderdeel is € 4,6 miljoen minder gerealiseerd dan bij Najaarsnota was voorzien.

- Deltaplan zoetwater fase 1 € -2,1 miljoen
De lagere realisatie wordt met name veroorzaakt doordat de vaststelling van het project van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden begin 2026 plaatsvinden in plaats van 2025.
- Deltaplan zoetwater fase 2 € -1,8 miljoen
Dit saldo is ontstaan doordat een SPUK-aanvraag niet binnende gestelde termijn was ontvangen. Tevens zijn een tweetal projecten niet tot uitvoering gekomen doordat het plan van aanpak niet afdoende was.

Diverse kleine aanpassingen € -0,7 miljoen.

Ontvangsten

De mutaties slotwet binnen dit artikelonderdeel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

2.3 Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € -2,0 miljoen minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -8 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan.

Verplichtingen

In 2025 is op artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging € -8,0 miljoen minder aan verplichtingen vastgelegd dan bij Najaarsnota 2025 werd verwacht. Dit wordt onder andere veroorzaakt door contractwijzigingen bij Gemaal IJmuiden en vervangen stuwten Maas. Bij de projecten Sifons en duikers en renovatie Krammersluizen is er sprake van een gewijzigde planning waardoor de realisatie lager uitvalt.

Uitgaven

De mutaties slotwet binnen dit artikelonderdeel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

2.4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € 3,6 miljoen meer uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -2,4 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan.

Verplichtingen

In 2025 is op artikel 4 Experimenteren cf art III Deltawet € -2,4 miljoen minder aan verplichtingen vastgelegd dan bij Najaarsnota 2025 werd verwacht. Dit wordt grotendeels veroorzaakt omdat de verplichtingen voor dijkbescherming Monument de Vlieter (€ 4.6 miljoen) eerst in 2025 werden verwacht. Echter dit is verschoven naar het 2e kwartaal 2026. Daarnaast is er een extra verplichting aangegaan voor een onvoorziene narekening indexatie.

Uitgaven

Op dit artikel is € 3,6 miljoen meer gerealiseerd dan bij Najaarsnota was voorzien. Dit heeft betrekking op het aanbrengen van bodembescherming bij aansluiting van de spuimiddelen en pompen. De tweede betaaltermijn

was verwacht in 2026. Omdat de werkzaamheden al zijn uitgevoerd moet de betaaltermijn in 2025 worden voldaan. Daarnaast is er een onvoorziene betaling van € 1,5 miljoen, die betaald moet worden in verband met indexatie.

De hogere realisatie is bij Decemberbrief aan de Kamer gemeld.

2.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € -0,1 miljoen minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -0,4 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan.

De mutaties slotwet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

2.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

Toelichting

Op dit artikel zijn er ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 geen wijzigingen.

2.7 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Toelichting

Op dit artikel is ten opzichte van de Najaarsnota in 2025 € -11,0 miljoen minder uitgegeven dan begroot en is voor een bedrag van € -131 miljoen minder aan verplichtingen aangegaan. De ontvangsten zijn € 0,7 miljoen hoger dan begroot bij Najaarsnota.

Verplichtingen

Op dit artikel zijn er voor een bedrag van € -131 miljoen minder verplichtingen aangegaan, hiervan heeft € -121 miljoen betrekking op de Kaderrichtlijn Water.

- Bij KRW Oost-Nederland zijn de ROK's (Raamovereenkomsten) in 2025 weliswaar gegund maar alle administratieve formaliteiten om NOK's (Nadere Overeenkomsten) vast te leggen waren eind 2025 nog niet gereed.
- Bij KRW Zuid-Nederland is de definitieve gunning van het KRW 7 contract vertraagd wegens bezwaar in de bezwaarperiode na de voorlopige gunning. Hierdoor kan de definitieve verplichting niet worden vastgelegd. Bij
- KRW Midden-Nederland kan de Nadere Overeenkomst voor Eemmeer en Ketelmeer wegens een hoge aanbieder niet in deze vorm opgedragen worden. waardoore geprognostiseerde verplichtingen dit jaar niet meer aangegaan kunnen worden.
- Bij KRW West-Nederland-Zuid is door vertraging in de aanbesteding van het project Sliedrechtse Biesbosch een verschuiving van 2025 naar 2026.

Daarnaast schuift bij Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) € -3,9 miljoen door naar 2026 omdat bij de Buitendijkse slib Eems-Dollard en bij Herstel Monitoring onderwaternatuur capaciteitsproblemen waren.

Diverse kleine aanpassingen € -6,1 miljoen.

Uitgaven

7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit

Op dit artikelonderdeel is de realisatie € -5,9 miljoen lager dan bij najaarsnota werd voorzien. De reden hiervoor zijn dat voor de subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer minder aanvragen door waterschappen zijn ingediend dan verwacht € -3,6 miljoen). Op het programma grote wateren is € -2,2 miljoen minder gerealiseerd. Dit komt voornamelijk door een kasschuif naar 2026 bij Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Bij Paddenpol zijn de termijnen voor de aanlegfase op basis van plannings verwachte voortgang anders verdeeld over de uitvoeringsperiode. Zwaartepunt is daardoor verschoven naar 2028. Verder is bij Herstel Onderwaternatuur Waddenzee de factuur op een later moment in rekening gebracht dan oorspronkelijk gepland. Daarnaast heeft minder monitoring plaatsgevonden vanwege een contractueel conflict. Het contract is inmiddels ontbonden. Daarnaast is er minder besteed aan het kweken van zeegras.

Diverse kleine aanpassingen € -0,1 miljoen.

7.03 Studiekosten waterkwaliteit

Op dit artikel is € -4,8 miljoen minder gerealiseerd dan bij Najaarsnota werd voorzien. De lagere realisatie heeft betrekking op:

- Emissieregistratie € -1,0 miljoen
De RIVM-opdracht ten behoeve van de emissieregistratie is doorgeschoven en wordt in 2026 verstrekt.
- Stof en waterketen € -1,9 miljoen
Een beperkt aantal opdrachten voor o.a. PFAS en medicijnresten zijn nog niet afgerond. Door de langere doorlooptijd zal de realisatie in 2026 plaatsvinden
- Microplastics € -1,1 miljoen
Het saldo is ontstaan a.g.v. onder andere trage besluitvorming en vertraging in de vaarplanning . Daarnaast zijn kostenlager uitgevallen als gevolg van een verandering van de bemonsteringsmethode van microplastic.
- Diverse kleine aanpassingen € -1,8 miljoen.

Ontvangsten

De mutaties slotwet binnen dit artikelonderdeel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

C BIJLAGEN

1 Verdiepingsbijlage

1.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Tabel 1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid														
1 Investeren in waterveiligheid	Totaal													
	mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037 2038 2039
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid		36.004	60.122	35.119	163.582	6.634	7.229							
Mutaties Voorjaarsnota 2025		70.679	44.780	20.773	8.548	230	343							
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid		106.683	15.342	14.346	172.130	6.864	7.572							
Mutaties Miljoenennota 2026		3.524	507	474	5.685	227	250							
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid		110.207	15.849	14.820	177.815	7.091	7.822							
Mutaties Najaarsnota 2025		- 5.766	5.766											
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid		104.441	21.615	14.820	177.815	7.091	7.822							
Saldo 2025: Investeren in waterveiligheid	0	8.458	- 8.458											
Mutaties Slotwet 2025		8.458	- 8.458	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 01.01 Grote projecten waterveiligheid		112.899	13.157	14.820	177.815	7.091	7.822	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid		490.979	716.188	666.251	520.841	541.258	509.776	411.090	535.622	616.762	523.907	556.608	536.135	487.005 404.523 417.122
Mutaties Voorjaarsnota 2025		55.023	170.548	81.885	114.834	13.257	112.076	31.876	66.309	- 97.905	101.129	71.883	4.420	225.811 322.601 - 28.555
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid		435.956	545.640	584.366	406.007	554.515	621.852	442.966	469.313	518.857	422.778	484.725	540.555	712.816 727.124 388.567
Mutaties Miljoenennota 2026		68.501	13.895	49.038	19.313	104.784	31.253	13.350	5.930	8.993	15.736	20.156	22.192	18.856 20.615 102.327
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid		504.457	559.535	633.404	425.320	449.731	590.599	456.316	475.243	527.850	438.514	504.881	562.747	731.672 747.739 490.894
Mutaties Najaarsnota 2025		183.222	183.487											
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid		687.679	376.048	633.404	425.320	449.731	590.599	456.316	475.243	527.850	438.514	504.881	562.747	731.672 747.739 490.894
Saldo 2025: Investeren in waterveiligheid	0	56.037	56.037											

	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
1 Investeren in waterveiligheid	mutatie															
Mutaties Slotwet 2025		56.037	56.037	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025																
artikelonderdeel 01.02		743.716	320.011	633.404	425.320	449.731	590.599	456.316	475.243	527.850	438.514	504.881	562.747	731.672	747.739	490.894
Ontwikkeling waterveiligheid																
Ontwerpbegroting																
2025 artikelonderdeel		33.497	29.182	32.627	20.836	17.723	16.872	13.672	13.672	13.688	13.432	13.432	13.432	13.432	13.432	13.432
01.03 Studiekosten		3.252	7.500	2.726	8.154	944	498	498	498	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702	- 702
Mutaties Voorjaarsnota 2025																
Stand eerste suppletoire																
wet 2025 artikelonderdeel		36.749	36.682	35.353	28.990	18.667	17.370	14.170	14.170	12.986	12.730	12.730	12.730	12.730	12.730	12.730
01.03 Studiekosten		- 6.867	1.424	- 433	- 493	4.498	253	206	206	189	185	185	185	185	185	185
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting																
2026 artikelonderdeel		29.882	38.106	34.920	28.497	23.165	17.623	14.376	14.376	13.175	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915
01.03 Studiekosten		- 5.860	3.248													
Mutaties Najaarsnota 2025																
Stand tweede suppletoire																
wet 2025 artikelonderdeel		24.022	41.354	34.920	28.497	23.165	17.623	14.376	14.376	13.175	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915
01.03 Studiekosten																
Saldo 2025: Investeren		0	- 5.047	5.047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
in waterveiligheid																
Mutaties Slotwet 2025		- 5.047	5.047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel																
01.03 Studiekosten		18.975	46.401	34.920	28.497	23.165	17.623	14.376	14.376	13.175	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915	12.915
Totaal Uitgaven stand																
ontwerpbegroting 2025		560.480	805.492	733.997	705.259	565.615	533.877	424.762	549.294	630.450	537.339	570.040	549.567	500.437	417.955	430.554
Investeren in waterveiligheid																
Totaal Uitgaven stand eerste																
suppletoire wet 2025 Investeren		579.388	597.664	634.065	607.127	580.046	646.794	457.136	483.483	531.843	435.508	497.455	553.285	725.546	739.854	401.297
in waterveiligheid																
Totaal Uitgaven stand																
ontwerpbegroting 2026		644.546	613.490	683.144	631.632	479.987	616.044	470.692	489.619	541.025	451.429	517.796	575.662	744.587	760.654	503.809
Investeren in waterveiligheid																
Totaal Uitgaven stand tweede																
suppletoire wet 2025 Inves		816.142	439.017	683.144	631.632	479.987	616.044	470.692	489.619	541.025	451.429	517.796	575.662	744.587	760.654	503.809
in waterveilig																
Totaal Uitgaven realisatie 2025																
Investeren in waterveiligheid		875.590	379.569	683.144	631.632	479.987	616.044	470.692	489.619	541.025	451.429	517.796	575.662	744.587	760.654	503.809
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 01.09		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Ontvangsten investeren																
in waterveiligheid																

	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
1 Investeren in waterveiligheid	mutatie															
Mutaties Voorjaarsnota 2025		- 7.614	1.433	278	1.121	- 9.403	13.657									
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Mutaties Miljoenennota 2026		23.161	14.120	12.946	-	6.729	- 8.245	4.432	4.127	5.486	3.292	6.231	7.144	4.025	5.557	- 233
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		183.082	166.339	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Mutaties Najaarsnota 2025		5.537	- 5.477													
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		188.619	160.862	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Saldo 2025: Investeren in waterveiligheid	0	13.916	13.916		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025		13.916	13.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 01.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid		174.703	174.778	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterveiligheid		167.535	150.786	157.715	178.013	192.523	187.905	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletoire wet 2025 Investeren in waterveiligheid		159.921	152.219	157.993	179.134	183.120	201.562	209.466	211.335	194.004	220.954	192.267	197.148	190.040	190.040	190.040
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterveiligheid		183.082	166.339	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Totaal Ontvangsten stand tweede suppletoire wet 2025 Inves in waterveilig		188.619	160.862	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807
Totaal Ontvangsten realisatie 2025 Investeren in waterveiligheid		174.703	174.778	145.047	183.885	189.849	193.317	213.898	215.462	199.490	224.246	198.498	204.292	194.065	195.597	189.807

1.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Tabel 2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening																
Totaal																
2 Investeren in zoetwatervoorziening	mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 02.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening	48.097	46.830	65.946	41.780	11.804	258	258	258	258	277	280	258	258	258	258	258
Mutaties Voorjaarsnota 2025	- 7.317	7.300	1.253	2.488	984					- 19	- 22					
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 02.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening	40.780	54.130	67.199	44.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Mutaties Miljoenennota 2026	553	1.953	- 12.043	708	- 10.057	- 244	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Stand ontwerp-begroting 2026 artikelonderdeel 02.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening	41.333	56.083	55.156	44.976	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Mutaties Najaarsnota 2025	- 13.377	10.804														
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 02.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening	27.956	66.887	55.156	44.976	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Saldo 2025: Investeren in zoetwatervoorziening	0	- 4.527	4.527													
Budgetoverheveling																
Bevaarbaarheid jachthavens	0	- 70														
Mutaties Slotwet 2025	- 4.597	4.527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025																
artikelonderdeel 02.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening	23.359	71.414	55.156	44.976	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	11.140	2.200	2.200	1.000												
Mutaties Voorjaarsnota 2025	1.354															
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	12.494	2.200	2.200	1.000												
Mutaties Miljoenennota 2026	664	123	210	105												
Stand ontwerp-begroting 2026 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	13.158	2.323	2.410	1.105												
Mutaties Najaarsnota 2025	- 9.673	9.673														
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten	3.485	11.996	2.410	1.105												
Saldo 2025: Investeren in zoetwatervoorziening	0	- 336	336													
Budgetoverheveling																
Bevaarbaarheid jachthavens	0	70														
Mutaties Slotwet 2025	- 266	336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 02.03 Studiekosten																
	3.219	12.332	2.410	1.105	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
2 Investeren in zoetwatervoorziening																
Totaal Uitgaven stand																
ontwerpbegroting 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		59.237	49.030	68.146	42.780	11.804	258	258	258	277	280	258	258	258	258	258
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		53.274	56.330	69.399	45.268	12.788	258	258	258	258	258	258	258	258	258	258
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in zoetwatervoorziening		54.491	58.406	57.566	46.081	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2025 Invest in zoetwaterv		31.441	78.883	57.566	46.081	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Totaal Uitgaven realisatie 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		26.578	83.746	57.566	46.081	2.731	14	267	267	267	267	267	267	267	267	267
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen																
Mutaties Voorjaarsnota 2025		0														
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen		0														
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen		0														
Mutaties Najaarsnota 2025																
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen		0														
Saldo																
2025 Zoetwatermaatregelen	0	150	- 150													
Mutaties Slotwet 2025		150	- 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 02.09 Ontvangsten investeren in waterkwantiteit en zoetwatervoorzieningen		150	- 150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in zoetwatervoorziening																

	Totaal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
2 Investeren in zoetwatervoorziening	mutatie															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in zoetwatervoorziening																
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in zoetwatervoorziening																
Totaal Ontvangsten stand tweede supplettoire wet 2025 Invest in zoetwaterv																
Totaal Ontvangsten realisatie 2025 Investeren in zoetwatervoorziening		150	- 150													

1.3 Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Tabel 3 Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging																
3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 03.01 Exploitatie	8.261	14.181	17.098	16.844	16.643	16.977	20.742	21.220	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523	8.523
Mutaties Voorjaarsnota 2025	23						- 1.334	- 1.334	11.080	9.730	9.751	9.053	9.053	9.164	9.164	9.164
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 03.01 Exploitatie	8.284	14.181	17.098	16.844	16.643	16.977	19.408	19.886	19.603	18.253	18.274	17.576	17.576	17.687	17.687	17.687
Mutaties Miljoenennota 2026	274	468	565	556	550	561	641	657	647	603	604	581	581	584	584	584
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 03.01 Exploitatie	8.558	14.649	17.663	17.400	17.193	17.538	20.049	20.543	20.250	18.856	18.878	18.157	18.157	18.271	18.271	18.271
Mutaties Najaarsnota 2025																
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 03.01 Exploitatie	8.558	14.649	17.663	17.400	17.193	17.538	20.049	20.543	20.250	18.856	18.878	18.157	18.157	18.271	18.271	18.271
Mutaties Slotwet 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 03.01 Exploitatie	8.558	14.649	17.663	17.400	17.193	17.538	20.049	20.543	20.250	18.856	18.878	18.157	18.157	18.271	18.271	18.271
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing	388.962	337.306	316.188	381.089	430.609	423.058	415.285	410.590	264.591	296.857	296.858	313.784	313.784	250.493	250.482	250.482
Mutaties Voorjaarsnota 2025	12.106	121.000	124.958	99.995	57.243	4.097	118.681	216.974	338.150	330.899	338.332	322.676	327.679	390.859	343.170	343.170
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing	401.068	458.306	441.146	481.084	487.852	427.155	533.966	627.564	602.741	627.756	635.190	636.460	641.463	641.352	593.652	593.652
Mutaties Miljoenennota 2026	13.664	13.973	14.046	14.813	14.965	12.764	16.703	19.794	18.974	19.799	20.046	20.003	20.168	20.163	18.588	18.588
Stand ontwerpbegroting 2026																
artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing	414.732	472.279	455.192	495.897	502.817	439.919	550.669	647.358	621.715	647.555	655.236	656.463	661.631	661.515	612.240	612.240
Mutaties Najaarsnota 2025	- 2.239	2.269														
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing	412.493	474.548	455.192	495.897	502.817	439.919	550.669	647.358	621.715	647.555	655.236	656.463	661.631	661.515	612.240	612.240
Saldo 2025: Beheer, onderhoud en vernieuwing	0	- 1.999	1.999													
Mutaties Slotwet 2025	- 1.999	1.999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 03.02 Onderhoud en vernieuwing	410.494	476.547	455.192	495.897	502.817	439.919	550.669	647.358	621.715	647.555	655.236	656.463	661.631	661.515	612.240	612.240
Totaal Uitgaven stand																
ontwerpbegroting 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	397.223	351.487	333.286	397.933	447.252	440.035	436.027	431.810	273.114	305.380	305.381	322.307	322.307	259.016	259.005	259.005
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	409.352	472.487	458.244	497.928	504.495	444.132	553.374	647.450	622.344	646.009	653.464	654.036	659.039	659.039	611.339	611.339

3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	423.290	486.928	472.855	513.297	520.010	457.457	570.718	667.901	641.965	666.411	674.114	674.620	679.788	679.786	630.511
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2025 Expl onderh vernieuw	421.051	489.197	472.855	513.297	520.010	457.457	570.718	667.901	641.965	666.411	674.114	674.620	679.788	679.786	630.511
Totaal Uitgaven realisatie 2025 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	419.052	491.196	472.855	513.297	520.010	457.457	570.718	667.901	641.965	666.411	674.114	674.620	679.788	679.786	630.511

1.4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Tabel 4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal mutatie 2025															
Ontwerpbegroting 2025															
artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328	52.372
Mutaties Voorjaarsnota 2025	19.843	- 2.818	22.243	- 2.389	- 2.374	- 2.369	- 306	- 274	- 135	- 94	- 26	- 32	36	- 24.781	- 122
Stand eerste supplettoire wet 2025	116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.547	52.250
artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	1.933	1.474	1.414	1.001	1.005	997	978	976	1.024	1.025	978	970	921	573	867
Mutaties Miljoenennota 2026															
Stand ontwerpbegroting 2026	118.366	90.242	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	- 21.524	21.524													
Mutaties Najaarsnota 2025															
Stand tweede supplettoire wet 2025	96.842	111.766	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS															
Saldo 2025: Experimenteren cf art III Deltawet	0	3.617	- 3.617	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025	3.617	- 3.617	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 04.02 GIV/PPS	100.459	108.149	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2025															
Experimenteren cf. art. III Deltawet	96.590	91.586	62.915	62.699	62.894	62.432	59.219	59.069	61.816	61.830	58.953	58.474	55.429	59.328	52.372
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2025															
Experimenteren cf. art. III Deltawet	116.433	88.768	85.158	60.310	60.520	60.063	58.913	58.795	61.681	61.736	58.927	58.442	55.465	34.547	52.250
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026															
Experimenteren cf. art. III Deltawet	118.366	90.242	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2025															
Experimenteerproject 2025	96.842	111.766	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117
Totaal Uitgaven realisatie 2025															
Experimenteren cf. art. III Deltawet	100.459	108.149	86.572	61.311	61.525	61.060	59.891	59.771	62.705	62.761	59.905	59.412	56.386	35.120	53.117

1.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Tabel 5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven																
5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 05.01 Apparaat	312.729	321.914	314.853	309.703	309.952	305.453	303.740	293.490	293.490	293.490	293.490	293.490	294.244	293.334	295.513	
Mutaties Voorjaarsnota 2025	3.120	681	- 400	- 1.499	- 3.246	- 3.301	- 4.175	3.475	- 4.175	- 4.175	- 4.175	- 4.329	- 4.329	- 4.329	- 6.467	
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	315.849	322.595	314.453	308.204	306.706	302.152	299.565	296.965	289.315	289.315	289.315	289.161	289.915	289.005	289.046	
Mutaties Miljoenennota 2026	12.246	15.695	13.980	13.782	13.508	13.352	13.466	13.361	13.047	13.047	13.047	13.042	13.074	13.036	13.037	
Stand ontwerp-begroting 2026 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	328.095	338.290	328.433	321.986	320.214	315.504	313.031	310.326	302.362	302.362	302.362	302.203	302.989	302.041	302.083	
Mutaties Najaarsnota 2025	6.625															
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	334.720	338.290	328.433	321.986	320.214	315.504	313.031	310.326	302.362	302.362	302.362	302.203	302.989	302.041	302.083	
Overheveling van budget programma uitgaven naar personeelskosten	414	414														
Saldo 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	0	- 71	71													
Mutaties Slotwet 2025	343	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 05.01 Apparaat	335.063	338.361	328.433	321.986	320.214	315.504	313.031	310.326	302.362	302.362	302.362	302.203	302.989	302.041	302.083	
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 05.02																
Overige uitgaven	76.648	131.435	153.204	151.339	148.834	151.780	184.984	189.201	77.137	77.137	77.137	77.137	77.137	77.030	77.030	
Mutaties Voorjaarsnota 2025	- 1.835	100.909	124.159	122.412	119.908	122.854	164.481	168.698	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	- 56.681	
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.02	74.813	30.526	29.045	28.927	28.926	28.926	20.503	20.503	20.456	20.456	20.456	20.456	20.456	20.349	20.349	
Overige uitgaven	683	499	475	474	474	474	474	335	334	334	334	334	334	332	332	
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerp-begroting 2026 artikelonderdeel 05.02	75.496	31.025	29.520	29.401	29.400	29.400	20.838	20.838	20.790	20.790	20.790	20.790	20.790	20.681	20.681	
Overige uitgaven	1.852															
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.02	77.348	31.025	29.520	29.401	29.400	29.400	20.838	20.838	20.790	20.790	20.790	20.790	20.790	20.681	20.681	
Overige uitgaven																
Overheveling van budget programma uitgaven naar personeelskosten	- 414	- 414														
Saldo 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	0	171	- 171	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025	- 243	- 171	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 05.02 Overige uitgaven	77.105	30.854	29.520	29.401	29.400	29.400	20.838	20.838	20.790	20.790	20.790	20.790	20.790	20.681	20.681	

5 Netwerkgelobonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	55.400	98.760	126.257	44.913	41.500	116.945	127.299	82.380	82.795	100.186	154.298	214.087	253.050	380.505	335.255
Mutaties Voorjaarsnota 2025	- 27.500	- 55.632	- 49.799	23.366	5.559	- 53.495	- 39.916	- 48.869	- 46.884	- 67.775	121.886	181.675	241.475	369.918	8.240
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	27.900	43.128	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	343.495
Mutaties Miljoenennota 2026	- 17.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 86.758
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	10.700	43.128	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	256.737
Mutaties Najaarsnota 2025	- 10.500	4.700													
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	200	47.828	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	256.737
Saldo 2025 Netwerkgelobonden kosten en overige uitgaven	0	- 200	200												
Mutaties Slotwet 2025	- 200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 05.03 Investeringsruimte	0	48.028	76.458	68.279	47.059	63.450	87.383	33.511	35.911	32.411	32.412	32.412	11.575	10.587	256.737
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen	4.875	11.684	11.300	73.890	98.833	161.160	197.450	121.950	359.716	477.516	474.516	472.516	472.512	479.333	481.167
Mutaties Voorjaarsnota 2025	- 4.875	- 2.442	484	6.460	- 9.925	- 2.300	164.667	164.667	- 97.599	- 97.599	- 97.600	- 97.600	264.262	271.083	272.917
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen	0	9.242	11.784	80.350	88.908	158.860	362.117	286.617	262.117	379.917	376.916	374.916	208.250	208.250	208.250
Mutaties Miljoenennota 2026	- 251	- 100	- 3.425	- 3.527	- 8.511	- 11.484	- 7.800	- 6.985	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129	- 16.129
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen	0	8.991	11.684	76.925	85.381	150.349	350.633	278.817	255.132	363.788	360.787	358.787	192.121	192.121	192.121
Mutaties Najaarsnota 2025															
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen	0	8.991	11.684	76.925	85.381	150.349	350.633	278.817	255.132	363.788	360.787	358.787	192.121	192.121	192.121
Mutaties Slotwet 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 05.04 Reserveringen	0	8.991	11.684	76.925	85.381	150.349	350.633	278.817	255.132	363.788	360.787	358.787	192.121	192.121	192.121
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2025 Netwerkgelobonden kosten en overige uitgaven	449.652	563.793	605.614	579.845	599.119	735.338	813.473	687.021	813.138	948.329	999.441	1.057.230	1.096.943	1.230.202	1.188.965

5 Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2025															
Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven	418.562	405.491	431.740	485.760	471.599	553.388	769.568	637.596	607.799	722.099	719.099	716.945	530.196	528.191	861.140
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026															
Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven	414.291	421.434	446.095	496.591	482.054	558.703	771.885	643.492	614.195	719.351	716.351	714.192	527.475	525.430	771.622
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2025															
Netwerkgelb kosten	412.268	426.134	446.095	496.591	482.054	558.703	771.885	643.492	614.195	719.351	716.351	714.192	527.475	525.430	771.622
Totaal Uitgaven realisatie 2025															
Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven	412.168	426.234	446.095	496.591	482.054	558.703	771.885	643.492	614.195	719.351	716.351	714.192	527.475	525.430	771.622
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen															
Mutaties Voorjaarsnota 2025	27.797														
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797														
Mutaties Mijjoennota 2026															
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797														
Mutaties Najaarsnota 2025															
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797														
Mutaties Slotwet 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 05.10 Saldo afgesloten rekeningen	27.797														
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2025															
Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven															
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2025															
Netwerkgelbonden kosten en overige uitgaven	27.797														

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	27.797														
Totaal Ontvangsten stand tweede suppletoire wet 2025															
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	27.797														
Totaal Ontvangsten realisatie 2025 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	27.797														

1.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

Tabel 6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk														
6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Totaal mutatie 2025													
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.555.433	1.981.579	1.950.280	1.672.567	1.543.840	1.641.115	1.617.756	1.631.763	1.673.549	1.648.966	1.742.174	1.791.056	1.785.702	1.776.984
Mutaties Voorjaarsnota 2025	586	259.408	87.464	45.231	- 4.965	- 64.795	65.205	50.205	10.205	10.305	- 4.695	- 4.695	- 4.695	- 4.695
Stand eerste suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.556.019	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289
Mutaties Miljoenennota 2026	24.095	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289
Stand ontwerp begroting 2026 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.580.114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2025	58													
Stand tweede suppletoire wet 2025 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.580.172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 06.09 Ten laste van begroting lenW	1.580.172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2025 Bijdragen andere begrotingen Rijk	1.555.433	1.981.579	1.950.280	1.672.567	1.543.840	1.641.115	1.617.756	1.631.763	1.673.549	1.648.966	1.742.174	1.791.056	1.785.702	1.776.984
Totaal Ontvangsten stand eerste suppletoire wet 2025 Bijdragen andere begrotingen Rijk	1.556.019	1.722.171	2.037.744	1.717.798	1.538.875	1.576.320	1.682.961	1.681.968	1.683.754	1.659.271	1.737.479	1.786.361	1.781.007	1.772.289
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2026 Bijdragen andere begrotingen Rijk	1.580.114	1.757.500	2.073.100	1.749.061	1.568.609	1.608.123	1.714.398	1.713.389	1.715.865	1.690.977	1.770.724	1.820.413	1.814.990	1.806.106
Totaal Ontvangsten stand tweede suppletoire wet 2025 Bijdr tlv Hfst XII	1.580.172	1.757.500	2.073.100	1.749.061	1.568.609	1.608.123	1.714.398	1.713.389	1.715.865	1.690.977	1.770.724	1.820.413	1.814.990	1.806.106
Totaal Ontvangsten realisatie 2025 Bijdragen andere begrotingen Rijk	1.580.172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.7 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Tabel 7 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

7 Investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling		83.314	180.031	182.789	3.508	0										
Kaderrichtlijn Water		- 3.294	- 41.450	160.683	93.679	2.659										
Mutaties Voorjaarsnota 2025																
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling		80.020	138.581	343.472	97.187	2.659										
Kaderrichtlijn Water		2.643	4.577	11.345	3.210	88										
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerp-begroting 2026																
artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling		82.663	143.158	354.817	100.397	2.747										
Kaderrichtlijn Water		- 14.968	14.968													
Mutaties Najaarsnota 2025																
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 07.01 Ontwikkeling		67.695	158.126	354.817	100.397	2.747										
Kaderrichtlijn Water																
Saldo 2025: Investeren in waterkwaliteit	0	- 336	336		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025		- 336	336		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 07.01		67.359	158.462	354.817	100.397	2.747	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water																
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 07.02		55.245	76.874	115.423	57.467	48.759	55.976	93.218	115.381	88.493	16.497	103	103	103		
Ontwikkeling waterkwaliteit		2.349	12.418	43.120	35.085	30.100	16.031	- 40.480	- 50.100	- 35.100	- 2.322					
Mutaties Voorjaarsnota 2025																
Stand eerste supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 07.02		57.594	89.292	158.543	92.552	78.859	72.007	52.738	65.281	53.393	14.175	103	103	103		
Ontwikkeling waterkwaliteit		- 26.542	- 3.438	- 56.335	- 21.159	118.803	34.284	1.659	2.074	1.359	383	240	3	3		
Mutaties Miljoenennota 2026																
Stand ontwerp-begroting																
2026 artikelonderdeel 07.02		31.052	85.854	102.208	71.393	197.662	106.291	54.397	67.355	54.752	14.558	343	106	106		
Ontwikkeling waterkwaliteit		1.940	627													
Mutaties Najaarsnota 2025																
Stand tweede supplettoire wet 2025																
artikelonderdeel 07.02		32.992	86.481	102.208	71.393	197.662	106.291	54.397	67.355	54.752	14.558	343	106	106		
Ontwikkeling waterkwaliteit																
Saldo 2025: Investeren in waterkwaliteit	0	- 5.901	5.901		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025		- 5.901	5.901		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 07.02		27.091	92.382	102.208	71.393	197.662	106.291	54.397	67.355	54.752	14.558	343	106	106	0	0
Ontwikkeling waterkwaliteit																
Ontwerpbegroting 2025																
artikelonderdeel 07.03		21.227	14.072	5.825	1.089	920	1.104	265	265	265	265	265	265	265	265	265
Studiekosten waterkwaliteit																

	Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
7 Investeren in waterkwaliteit															
Mutaties Voorjaarsnota 2025	8.875	11.930	9.291	9.711	10.109	136	175	175	175	175	175	175	175	175	175
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 07.03	30.102	26.002	15.116	10.800	11.029	1.240	440	440	440	440	440	440	440	440	440
Studiekosten waterkwaliteit	- 6.820	- 1.450	- 226	1.444	713	631	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Mutaties Miljoenennota 2026															
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 07.03	23.282	24.552	14.890	12.244	11.742	1.871	446	446	446	446	446	446	446	446	446
Studiekosten waterkwaliteit	- 4.154	4.448													
Mutaties Najaarsnota 2025															
Stand tweede supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 07.03	19.128	29.000	14.890	12.244	11.742	1.871	446	446	446	446	446	446	446	446	446
Studiekosten waterkwaliteit															
Saldo 2025: Investeren in waterkwaliteit	0	- 4.747	4.747	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Slotwet 2025	- 4.747	4.747	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2025 artikelonderdeel 07.03	14.381	33.747	14.890	12.244	11.742	1.871	446	446	446	446	446	446	446	446	446
Studiekosten waterkwaliteit															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2025 Investeren in waterkwaliteit	159.786	270.977	304.037	62.064	49.679	57.080	93.483	115.646	88.758	16.762	368	368	368	265	265
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2025 Investeren in waterkwaliteit	167.716	253.875	517.131	200.539	92.547	73.247	53.178	65.721	53.833	14.615	543	543	543	440	440
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2026 Investeren in waterkwaliteit	136.997	253.564	471.915	184.034	212.151	108.162	54.843	67.801	55.198	15.004	789	552	552	446	446
Totaal Uitgaven stand tweede supplettoire wet 2025 Inves waterkwaliteit	119.815	273.607	471.915	184.034	212.151	108.162	54.843	67.801	55.198	15.004	789	552	552	446	446
Totaal Uitgaven realisatie 2025 Investeren in waterkwaliteit	108.831	284.591	471.915	184.034	212.151	108.162	54.843	67.801	55.198	15.004	789	552	552	446	446
Ontwerpbegroting 2025 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	0	0													
Mutaties Voorjaarsnota 2025	988	225													
Stand eerste supplettoire wet 2025 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	988	225													
Mutaties Miljoenennota 2026															
Stand ontwerpbegroting 2026 artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit	988	225													
Mutaties Najaarsnota 2025	- 17	17													

		Totaal mutatie 2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
7 Investeren in waterkwaliteit																
Stand tweede suppletoire wet 2025																
artikelonderdeel 07.09 Ontvangsten																
investeringen in waterkwaliteit		971	242													
Saldo 2025: Investeren																
in waterkwaliteit		0	- 717	717												
Mutaties Slotwet 2025		- 717	717													
Realisatie 2025 artikelonderdeel																
07.09 Ontvangsten investeringen																
in waterkwaliteit		254	959													
Totaal Ontvangsten stand																
ontwerpbegroting 2025 Investeren		0	0													
in waterkwaliteit																
Totaal Ontvangsten stand eerste																
suppletoire wet 2025 Investeren																
in waterkwaliteit		988	225													
Totaal Ontvangsten stand																
ontwerpbegroting 2026 Investeren																
in waterkwaliteit		988	225													
Totaal Ontvangsten stand																
tweede suppletoire wet 2025																
Investeren in waterkwaliteit		971	242													
Totaal Ontvangsten realisatie 2025																
Investeren in waterkwaliteit		254	959													

2 Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project. De stand «vorig» betreft de stand in de Najaarsnota 2023.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Tabel 8 Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2027	2027	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	0	1	170	170			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	111	102	2.658	2.659			
Overige projectkosten (Programmabureau)	0	0	51	50			
af rondingen	1						
Programma	112	103	2.879	2.879			
Begroting (DF 1.01.01/02)	112	103					

Tabel 9 Ruimte voor de Rivier (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR	0	1	2.246	2.247			
af rondingen							
Programma	0	1	2.246	2.247			
Begroting (DF 1.01.03)	0	1					

Tabel 10 Maaswerken (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	0	1	121	121	2017/2027	2017/2027	
Zandmaas	0	0	391	391	2021	2021	
af rondingen	1	– 1					
Programma	1	1	512	512			
Begroting (DF 1.01.04)	1	1					

Tabel 11 Realisatieprogramma waterveiligheid (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP							
HWBP Rijksprojecten	20	20	780	780			
HWBP Waterschapsprojecten	646	658	8.610	8.610			
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	8	12	229	229			
Wettelijk							
BeoordelingsInstrumentarium 2023	3	4	46	45	2027	2027	
Zandhonger Oosterschelde	0	0	11	12			
Landelijk Verbeterprogr. Regionale Rijksk.	0	0	15	15			
Kennisprogramma Zeespiegelstijging	1	1	10	10			
Meanderende Maas	1	2	10	9	2031	2031	
Projecten Noord-Nederland							
Afsluitdijk	1	2	8	8	2027	2027	
Afsluitdijk Bestaande Spuisluis	3	4	207	207			
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	0	0	29	29	2023	2023	
IJsseldelta 2e fase			93	93	2021	2021	
Monitoring Langsdammen Waal	0	0	5	5	2028	2028	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten	0	0	80	88			
Dijkversterking en herstel steenbekleding	0	0	827	827	2023	2023	
Projecten Zuid-Nederland							
Beekdalen	8	7	310	310	2030	2030	
afrondingen	2	2					
Programma	693	712	11.270	11.277			
Begroting (DF 1.02.02)	693	636					
Overprogrammering (-)	0	- 76					

Tabel 12 Verkenningen en planuitwerking waterveiligheid (bedragen x € 1 miljoen)

Projectomschrijving	Budget		Openstelling	
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig
Projecten Nationaal				
Reservering Areaalgroei	28	28		
Integraal Rivieren Management (IRM) (project Paddenpol)	160	162	2029	2029
Projecten Noordwest-Nederland				
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)	10	10		
Projecten Zuid-Nederland				
Meerkosten rivierverruiming Rijn en Maas	280	280		
Projecten Oost-Nederland				
IJsseldelta 2e fase afronding	119	119	2024	2024
Totaal programma planuitwerking en verkenning	597	599		
Begroting DF 1.02.01	597	599		

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Tabel 13 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten Nationaal							
Deltaplan Zoetwater Fase 1	2	4	79	79	2027	2027	
Deltaplan Zoetwater Fase 2	20	22	240	240	2027	2027	
Impuls ruimtelijke adaptie			167	167			
Waterbewust leven	1	1	7	7	2030	2030	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Ecologische maatregelen Markermeer			10	10	2023	2023	
Besluit Beheer Haringvlietstuinen	1	1	85	85	2018/2030	2018/2030	
Afrondingen	- 1						
Programma	23	28	588	588			
Begroting (DF 2.02.02)	23	28					

Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Tabel 14 Realisatieprogramma vernieuwing

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	orig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving							
Programma Vernieuwing	21	23	2.517	2.517	Divers	Divers	
Totaal programma	21	23	2.517	2.517			
Begroting DF 3.02.03	21	23					
Overprogrammering (-)	0	0					

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Tabel 15 Geïntegreerde contractvormen/PPS (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	orig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving							
Afsluitdijk	100	97	2.079	2.079	2025	2025	
Totaal programma	100	97	2.079	2.079			
Begroting DF 4.02.01	100	97					

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Tabel 16 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	orig	huidig	orig	huidig	orig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche			30	30			
KRW 2e en 3e tranche	67	68	931	932	2027	2027	
afrondingen							
Totaal programma	67	68	961	962			
Begroting DF 7.01.01	67	68					

Tabel 17 Realisatieprogramma waterkwaliteit (bedragen x € 1 miljoen)

	Kasbudget 2025		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Bijdrageregeling medicijnresten	6	6	61	61	2028	2028	
Verruiming vaargeul Westerschelde			26	26			
Natuurcompensatie Perkpolder	0		7	7	2028	2028	
DAW Projecten (subsidies aan o.a. Kadaster, LTO)	6	9	29	29			
Grote wateren afrondingen	10	12	604	603	2033	2033	
Totaal programma	22	27	727	726			
Begroting DF 7.02.01	22	27					

Tabel 18 Verkenning en planuitwerking waterkwaliteit (bedragen x € 1 miljoen)

Projectomschrijving	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
EPK Planuitwerking en verkenningen Waterkwaliteit	25	25			
Projecten Zuid-Nederland					
Grevelingen	111	111			
Totaal programma planuitwerking en verkenning	136	136			
Begroting DF 7.02.02	136	136			